

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio Prima. De Inceptione, Duratione, Mandato, Et Amplitudine Hujus
Jubilæi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

PARS SECUNDA,

De Iubilæo Anni Sancti.

At tendendus imprimis tenor Bullæ concedentis hoc Jubilæum : quod jam conceditur vicesimo quinto quoque anno, ut dictum est P. I. Sect. 1.

q. 3.

Sequemur potissimum posteriores Bullas Anni Sancti editas ab Urbano VIII. pro anno 1625. ab Innocentio X. pro anno 1650. & à Clemente X. pro anno 1675. Sunt autem hæc Bullæ invicem uniformes.

SECTIO PRIMA.

DE INCEPTIONE, DURATIONE, MANDATO, ET AMPLITUDINE HUIUS JUBILÆI.

QUEST. I. Quo loco, & tempore incipiat hoc Jubilæum, & duret?

C 7

RESP.

RESP. Incipit Romæ, à primis Vesperis Vigiliæ Nativitatis Christi Domini, & per totum annum durat, atque adeò ad Vigiliam in primis iisdem Vesperis Festi: ea tantum est diversitas, quòd Vesperæ initio anni dicuntur post apertionem Portæ Sanctæ; unde jam ab earum initio cœptus est Jubilæus; At in fine, dicuntur antequam Porta claudatur; unde perdurat annus usque ad finem Vesperarum. Pater ex Bullis etiam anterioribus Filhucius Pœnitentiarius Romanus tr. 8. n. 290. ex Navarro De Jubileo Notab. 24. n. 2. & Notabil. 32. n. 36. benè advertente particulam à, alioqui de se exclusivam, ibi non esse exclusivam primarum Vesperarum. Id quod etiam benè ostendit Pater Quintanadvenas, *Appendice Singular. tr. 8. dub. 5.*

Q. 2. Cur incipiat Jubilæus ab hoc potius festo Nativitatis, quàm à Festo Circumcisionis?

R. Quia antiquus mos est Ecclesiæ Romanæ, annum computare ab illo festo

S. J. De inceptiōe, duratiōe, &c. 63
festo Nativitatis: unde & Annus Ec-
clesiasticus dicitur.

Quibus porro cæremoniis indica-
tur, inchoetur, & finiatur hoc Jubi-
læum, videri potest apud Navarrum
Notabili 34. Lorichium v. Jubilæus An-
nus n. 18. Gobatum n. 10.

Q. 3. Quid intendat, mandet, & roget
suâ Bullâ Pontifex?

R. 1. Intendit supremus Christi Fi-
delium Pastor, Christianos omnes ac-
cendere ad augmentum Fidei, ejus-
que testificationem, suâ in Romanam
Ecclesiam Apostolorumque Princi-
pes veneratione; ad feriam morum e-
mendationem, *Hauriendâsq; cum Ju-
bilo de fontibus Salvatoris aquas salientes
in vitam æternam.*

R. 2. Mandat omnibus Ecclesiarum
Prælati, ut Populos suos ad illa, salu-
tateque Indulgentias consequendas,
pro suo Pastoralizelo diligenter hor-
tentur & edoceant.

An verò si id non faciant illi Præla-
ti, peccent? Non videntur peccare sal-
tem graviter. Quia Bulla vel nullum,
vel

64 P. 2. De Jubileo Anni Sancti.
vel leve præceptum continet, ut rectè
observat Gobat n. 22. cum Lezanâ.

Et Navarrus Notab. 32. explicans
Bullam Gregorii XIII. indicentis Ju-
bilæum anni 1575. ubi habebatur :
*Mandamus omnibus Patriarchis, &c. ut
suos quisque Populos diligenter curent ea
omnia edocendos, quæ ad remissionis & In-
dulgentiæ prædictæ adipiscendæ prepara-
tionem fuerint opportuna, &c; omnibus
utrimque diligenter expensis, conclu-
dit : Credimus per hanc clausulam obli-
gari transgressores ejus ad veniale tan-
tùm, nisi ex contemptu fecerint.*

R. 3. Hortatur & rogat Imperato-
rem, ac Reges, & Principes omnes
Catholicos, ut ad Dei, per quem re-
gnant, gloriam procurandam, pio
zelo excitentur; præcipuè verò Epi-
scoporum & Superiorum Antistitum
Pastoralem sedulitatem adjuvent, &
à suis Magistratibus & Ministris ad-
juvari curent, ut improborum licen-
tiæ coërceantur: & bonorum studia,
eorum Regiâ ope & gratiâ foveantur;
maximè autem erga peregrinos be-
nefi-

S. I. De inceptione, duratione, &c. 67
beneficentiam exerceant, curentque ut
tuta sint itinera, &c.

Q. 4. Cùm Pontifex ad Jubilæum invi-
tet Romam omnes Christianos, dárne hoc
ipso omnibus facultatem eò veniendi, non
obstante prohibitione Superiorum?

R. Negativè: id enim non est uni-
versim præsumendum de voluntate
Pontificis: quia hoc vergeret in ma-
gnam Christianæ & Religiosæ disci-
plinæ detrimentum.

Hinc I. Non possunt uxores absque
virorum suorum consensu Romam
adire ad lucrandum hoc Jubilæum.
Possunt tamen viri absque uxorum
consensu, nisi valdè longa esset pere-
grinatio, & graviter id ferrent uxo-
res, juxta ea quæ alibi dicuntur de
obligationibus matrimonii, & do-
cent Authores apud Sanchez *De Ma-
trim. l. I. disp. 41. Quintanad. dub. 3.*
Gobat n. 19.

Virum autem euntem Romam te-
nebitur uxor comitari, si ei præcipiat
vir, modò tamen non nimis longum
esset peregrinationis iter, (quod pru-
den-

dentis arbitrio relinquatur iudican-
dum; ipse autem Quintanadvenas *dub.*
3. censet esse 50. 40. aut etiam 30. leu-
carum) adeoque non gravibus diffi-
cultatibus & laboribus expositum.

2. Idem, proportionem servatâ, di-
cendum de filiis, qui sub potestate pa-
triâ degunt, & præcipuè de filiabus;
quibus sine licentiâ parentum mini-
mè licet, neque decens foret sine il-
lis, Romam adire: tenentur siquidem
sub mortali parentibus obedire in re-
bus gravibus (qualis hæc peregrinatio
existimabitur à prudentibus) spe-
ctantibus ad domûs gubernatio-
nem, morum correctionem, famæ
conservationem, &c. ut docent com-
muniter omnes Doctores. Plurima
autem & gravissima pericula honoris
& animæ esse solent in adeò longâ
peregrinatione.

3. Nec possunt Religiosi sine licen-
tiâ obtentâ à suis Prælatiis; qui in eâ
concedendâ ne nimis faciles sint: aliâ
enim cederet potius in spirituale de-
trimentum. *Quintanad. dub. 4. Gobat*
n. 18. 4. Nec

4. Nec potest Clericus habens Beneficium, quod requirit residentiam, Romam adire Jubilæi causâ, absque proprii Episcopi facultate. Nam in Conc. Laodicensi Can. 42. dicitur: *Non oportet eos qui sunt Sacrati vel Clerici, sine jussu Episcopi iter ingredi.* Quod intellige de longâ peregrinatione: hæc enim esset in grave detrimentum Ecclesiarum.

Q. 5. *Utrûm Romam adire impediti, Jubilæum hoc lucrari possint?*

R. 2. Vi Bullæ, quâ Jubilæum publicatur, non possunt: quia de illis nihil habetur.

R. 2. Per alteram Bullam, editam ab Urbano VIII. 28. Januar. 1625. ab Innocentio X. 12. Februar. 1650. & à Clemente X. 6. Februar. 1675. poterant omnes Sanctimoniales, Anachoretæ, Eremitæ, Carcerati, & Infirmi, lucrari hoc Jubilæum, præstando opera, ut mox dicitur.

Nomine autem *Anachoretarum* & *Eremitarum*, intelliguntur hîc ii Religiosi, qui soli vitæ contemplativæ

vacant, sejuncti habitatione ab aliis ,
 & solitarii , sub Prælati tamen obe-
 dientiâ : qui videlicet *con simile* illa-
 rum Sanctimonialium *vita genus*, (ut
 habet Bulla) *ut supernarum rerum con-*
templationi securiùs vacent, laudabiliter
elegerunt. Quales meritò censentur
 esse etiam Carthusiani à Quintanad.
dub. 9. Gobato n. 29. & 30. & similes
 Religiosi : de quibus in Conc. Chal-
 cedonenfi *cap. 4.* dictum est : *Qui verè*
purèque solitariam eligunt vitam , digni
sunt convenienti honore. Legatur etiam
 Appendix 1. post n. 32, Gobati edit.
 1681.

Illorum Novitios in hac concessio-
 ne comprehendî, censet Quintanad.
dub. 9. cùm in favorabilibus sub no-
 mine Religiosorum comprehendan-
 tur.

Non igitur conceditur istud privi-
 legium Eremitis illis sæcularibus, et-
 iam si votum castitatis emiserint, &
 in eremitoriis procul ab oppidis ha-
 biteant: de his enim non loquitur Pon-
 tifex : cùm nec clausuram profitean-
 tur,

S. I. De inceptione, duratione, &c. 69
tur, nec Superiorem absolutè ha-
beant; & potius sint, & vocentur Pœ-
nitentes, seu, *Conversi seculares.*

Per *Carceratos*, de quibus Bulla, in-
telliguntur qui carcere propriè &
simpliciter dicto detinentur, hoc est,
loco, quo asservantur ne evadant. Un-
de & Bulla habet, *Carceribus detenti* :
quo nomine non veniunt relegati ad
triremes. Gobat n. 29.

Per *Infirmos* hic solum intelligun-
tur, *diuturnâ infirmitate præpediti*, ut
habet Bulla. Videntur comprehendi
etiam epileptici soliti sæpè corripì
hoc morbo : item leprosi, cæci, clau-
di, saltem si hi multùm distent Ro-
mâ.

Quòd si claudus possit quidem e-
quo, cæcus curru vehi, seu pati qui-
dem illam vectationem, non tamen
equum, currum nancisci; tunc adhuc
dicetur propriissimè *diuturnâ infirmi-
tate præpeditus* : secùs, si possit equum
seu currum facillè nancisci. Gobat
n. 29.

Requirat autem Pontifex ab istis
in-

70 P. 2. De Jubilæo Anni Sancti.
in carceratis & infirmis voluntatem
conditionatam se conferendi Ro-
mam, Jubilæi comparandi gratiâ, ita
ut sint eo affecti animo, ut, si abessent
impedimenta carceris, infirmitatis,
suscepturi essent iter Romanum ad
consequendum Jubilæum. Et de hac
voluntate debent Confessarii illos
interrogare; & , si fortè respon-
deant se non esse ita affectos, excitent
illos ad illam conditionatam volun-
tatem, propositâ magnitudine ob-
latæ gratiæ Pontificiæ, quâ frui non
possunt nisi sint ita affecti: Promitti-
tur enim illa, tam carceratis, quàm in-
firmis præpeditis tantùm, & qui alias im-
pedimentis longæ incarcerationis, ac diu-
turnæ infirmitatis cessantibus, ad hanc
(Romanam) Urbem pro thesauris spi-
ritualibus venturi fuissent.

An ista voluntas conditionata eun-
di Romam, exigatur etiam à Sancti-
monialibus, & Anachoretis, atque
Eremitis?

R. Negativè: Solum enim Pontifex
exigit ab incarcerationis & infirmis, ut
patet

patet ex verbis Bullæ modò relatis ; nec habetur quidquam, quo illam voluntatem à Sanctimonialibus & Anachoretis exigere se significet ; imò præter negativum, habetur quid positivum, quo significat se non exigere, cùm reddens rationem cur *præcipue Sanctimonialium profectibus paternæ charitatis affectu studet providere*; subiicit, *Quare summoperè optandum est, ut vitæ rationem, quæ eas Angelis quodammodo æquat, constantissimè retineant &c.* Quæ certè non obscure excludunt feriam voluntatem conditionatam peregrinandi Romam, si non adesset impedimentum clausuræ: possent enim optare sublationem clausuræ, sicut carcerati & infirmi optare possunt sublationem carcerationis & infirmitatis. Atqui istud certè admitti non debet.

Idem dicendum de Anachoretis, qui simile illarum Sanctimonialium vitæ genus laudabiliter elegerunt.

Quæ autem ab illis quatuor personarum generibus præstanda sunt ad

consecutionem Indulgentiæ; & qui alii favores ipsis concedantur; dicitur in Bullâ, quæ pro ipsis expediri solet.

Quid, si initio Anni hujus, aliquis ex illis carceratis aut infirmis, præstitis præstandis lucratus esset Jubilæum; & postea à carcere, vel infirmitate liber esset?

Respondeo: Non teneretur ire Romam; nisi velit, stante istâ libertate, in residuo Anni illud iterum lucrari. (Posse etiam pluries obtineri istud Jubilæum, dicitur *Sect. 3. q. 3.*)

Quintanad. dub. 9.

Quòd, si detentus carcere aut infirmitate, lucratus Jubilæum non fuisset; & postea liber esset tempore sufficienti ad iter Romanum; deberet hoc arripere ad lucrandum Jubilæum. Nam Bulla dicit: *Qui aliàs cessantibus impedimentis &c. venturi fuissent; nisi fortè residuo illo tempore iter Romanum redderetur infestum peste, bello, latrociniis, ut nequiret Romam pervenire: tunc enim esset capax Jubilæi, si posset sincerè dicere:*

Si

S. I. De inceptione, duratione, &c. 73

Si carceratio, aut infirmitas cessasset prius, certè ivissera Romam ex pietate. Gobat n. 19. fine.

R. 3. Omnes alii sive Regulares, sive Sæculares; sive viri, sive feminae, quocumque sint impedimento, etiam involuntario, & justissimo, ac Reip. utilissimo detenti; si Romam non accedant, vel ad ipsam iter non suscipiant juxta dicenda *sect. seq. q. 2.* non lucrantur hoc Jubilæum. Quia solum Moniales, Anachoretas, Carceratos, & Infirmos, de quibus jam actum est, excipit Pontifex, & exceptio firmat regulam in contrarium. Lucrari tamen poterunt in suâ Patriâ, post Annum Sanctum, si, ut fieri solet, concedat Pontifex rogatus ab Ordinariis, ut dicitur

sect. 5.

D

SECTIO